

11. januar 2012

ERHVERVSANKENÆVNETS PRAKSIS VEDRØRENDE SELSKABERS OPBEVARING AF REGNSKABSMATERIALE I UDLANDET

Sagerne kort

Den 14. juli 2011 tilsidesatte Erhvervsankenævnet ved kendelser syv afgørelser afsagt af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vedrørende selskabers adgang til at få dispensation til at opbevare regnskabsmateriale uden for Danmark. I alle syv sager har Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nægtet dispensation, men Erhvervsankenævnet har i kendelserne hjemvist sagerne til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til fornyet behandling med henblik på fastsættelse af vilkår for dispensation. Erhvervsankenævnet har i to tidligere kendelser fra henholdsvis 19. juni 2006 og 1. juli 2009 omgjort Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afslag på dispensation.

Af kendelserne var der fem afgørelser, som vedrørte opbevaring i USA, én angående opbevaring i Tyskland og én vedrørende opbevaring i England. Fælles for alle sagerne var, at de omhandlede danske datterselskaber eller filialer af større internationale koncerner, som alle havde samlet nogle eller alle koncernens regnskabsfunktioner i ét land.

Lovgrundlag

Lovbekendtgørelse nr. 648 af 15. juni 2006 ("Bogføringsloven") indeholder regler om erhvervsdrivende virksomheders pligt til bogføring. Pligten indebærer blandt andet, at regnskabsmateriale som udgangspunkt skal opbevares her i landet, jf. 12, stk. 1. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har dog hjemmel til at fravige denne regel og give en dispensationsansøger adgang til at opbevare regnskabsmateriale i udlandet, jf. § 12, stk. 4. Reglerne er ikke til hinder for, at bogføringen sker i udlandet, så længe relevant

Amaliegade 3-5
DK-1256 København K

Tel: +45 7070 1505
Fax: +45 7070 1506
Mail: info@mwblaw.dk
Web: www.mwblaw.dk

CVR: 3162 7885

regnskabsmateriale opbevares i Danmark. Endvidere er der ved bekendtgørelse nr. 250 fra 2006 fastsat nogle regler for i hvilke lande regnskabsmateriale kan opbevares uden forudgående dispensationsansøgning. Disse er Finland, Island, Norge og Sverige.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens begrundelser

Forud for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelser, blev der indhentet udtalelser og anbefalinger fra øvrige myndigheder, herunder særligt SKAT og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet ("SØK").

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udtalte i deres afgørelser, at det alene var i ganske særlige situationer, der kunne accepteres en dispensation. Henset til særligt udtalelserne fra SKAT og SØK, som blev tillagt afgørende vægt i afgørelserne, fik ansøgerne afslag på dispensation til at opbevare regnskabsmateriale i udlandet.

Ved imødekommelse af dispensation har Erhvervs- og Selskabsstyrelsen traditionelt lagt vægt på, om det var muligt for danske myndigheder, at varetage en effektiv kontrol- og efterforskning, på trods af at informationerne blev opbevaret i udlandet. Såfremt det pågældende land var et EU-land, og der samtidig var etableret online adgang til materialet fra den danske virksomhed, har der været en tendens til at imødekomme en dispensationsansøgning.

Erhvervsankenævnets begrundelser

Alle syv kendelser blev afsagt ved flertal 3 imod 2. Uanset mindre faktuelle forskelle i de konkrete sager, blev kendelserne afsagt med stort set samme begrundelser fra både flertallet og mindretallet. Flertallet udtalte i samtlige sager, at undtagelsen til Bogføringslovens § 12, stk. 4 kun bør finde anvendelse i "særlige tilfælde". Særligt lagde flertallet vægt på, at de ansøgende selskaber var filialer eller datterselskaber i internationale koncerner, og at der derfor ville være betydelige omkostninger forbundet med at have regnskabsfunktionen i Danmark og dermed at have bogføringsmateriale opbevaret i Danmark.

Endvidere lagde flertallet vægt på, at der var iøjnefaldende besparelser ved at samle en koncerns regnskabshåndtering, at der ikke var nogen formodning for ansøgernes misbrug af dispensationen, samt at ansøgerne var villige til at underlægge sig de vilkår, som måtte stilles af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Selvom SKAT og SØK havde udtalt, at der var risiko for, at en koncerns hjemland ville besværliggøre en eventuel eftersøgning, udtalte flertallet, at der altid vil være risiko for, at myndigheder støder på vanskeligheder i deres efterforskning.

Mindretallet udtalte derimod, at tildeling af en dispensation efter Bogføringslovens § 12, stk. 4, måtte bero på det tilfælde, at både Danmark og det aktuelle land ville tillade

offentlige myndigheder en direkte terminaladgang til indhentelse af relevant info i tilfælde af potentielle undersøgelser, ligesom det var mindretallets opfattelse, at dispensationsadgangen er reserveret til helt særlige tilfælde.

Afgørelsernes konsekvenser

Ved Ankenævnets syv kendelser omgøres Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelser på området, og hermed er der nu endvidere adgang for, at virksomheder i særlige tilfælde kan få dispensation til at opbevare regnskabsmateriale i udlandet. Det tyder derfor på, at Erhvervsankenævnets kendelser kan lede til en afklaring af den gældende retsstilling, samt at de ændrer Erhvervs- og Selskabsstyrelsens hidtidige restriktive praksis.

Henset til flertallets udtalelse synes det at være afgørende, at der foreligger tungtvejende økonomiske hensyn, at der ikke er risiko for misbrug af dispensationen, og at den danske virksomhed er en del af en international koncern. Det vil have formodningen imod sig, at et selskab, som ikke er en del af en international koncern, kan løfte bevisbyrden for en betydelig besparelse ved placering af regnskabsfunktionen i et andet land end Danmark.

I Erhvervsankenævnets kendelser sondres der endvidere ikke direkte mellem EU-medlemslande og tredjelande, hvorfor der antageligt ikke bør lægges vægt på dette forhold ved vurderingen af, om en dispensation er berettiget. Der vil dog fortsat være en formodning imod, at der kan opnås dispensation, hvis regnskabsmaterialet befinder sig i et land, hvor effektiv kontrol og efterforskning ikke er mulig.

Afslutningsvist bemærkes det, at kendelserne er afsagt med dissens, og at resultatet stadig vil afhænge af en konkret vurdering fra sag til sag. Udtalelser og anbefalinger fra SKAT og SØK kan fortsat være afgørende for fremtidige sager hos Erhvervsstyrelsen (afløser for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen).

Hvis du har spørgsmål eller ønsker yderligere information om kendelserne, er du velkommen til at kontakte partner, Dan Moalem (dmo@mwblaw.dk), advokat Henrik Syskind Pedersen (hsp@mwblaw.dk) eller advokatfuldmægtig Kim David Lexner (kdl@mwblaw.dk).

Ovenstående er ikke juridisk rådgivning, og Moalem Weitemeyer Bendtsen indestår ikke for, at indholdet af ovenstående er korrekt. Moalem Weitemeyer Bendtsen har med ovenstående ikke påtaget sig ansvar af nogen art som konsekvens af en læsers benyttelse af ovenstående.